

Rådmannens internkontroll – hva og hvordan

Mai 2013

Tina Skarheim, KS

RÅDMANNENS INTERNKONTROLL

Hvordan få orden i eget hus?

og regionaldepartementet

ntroll
ner*

g
PRICEWATERHOUSECOOPERS

Kommunal- og regionaldepartementet

internkontroll i norske kommuner

Status og utviklingsbehov

AGENDA Utredning & Utvikling AS
Malmøskrivervn 35 • Postboks 542 • 1302 Sandvika
Tlf 67 57 57 00 • Fax 67 57 57 01
Ref: R5092

Rapport til Kommunal- og regionaldepartementet

Gjennomgang av tilskuddsforvaltningen i fylkeskommunene (kapittel 551 post 60 og 61)

Revidert versjon 13. april 2011

Kommuneloven § 23 nr 2

Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instrukser, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Klargjøring av hva som er betryggende kontroll

- Avhenger av hvilke utfordringer kommunen har
- Avhenger av hvilken risiko man er villig til å akseptere

Det er i stor grad et kommunalt valg å avgjøre hva det vil si å ha betryggende kontroll, men det bør være et bevisst valg

emisser for ideheftet og nettverkene

communene har behov for **systematisk internkontroll**, ikke
internkontrollsyste

mer enn finansreglement, HMS og avvikshåndtering...

Målgruppe er rådmenn og ledere, ikke spesialistene

merkjenne og bygge videre: Arbeidet som allerede gjøres, den
communale ledelseskulturen, ulikhet i organisering,
utfordringer og styresett

pråk og teori må **komunaliseres**

pråk og teori må **komunaliseres**

administrativ

De viktigste råd for styrket internkontroll

• Innngå i daglig ledelse og integrert med virksomhetsstyring

• Mer risikobasert internkontroll

• Mer formalisering, særlig dokumentasjon

Hensikt med internkontroll

Helhetlig styring og
riktig utvikling

- Utvikling i tråd med vedtatte mål
- Godt samspill mellom
virksomhetsstyring og internkontroll

Kvalitet og effektivitet
i tjenestene

- Kostnads- og resultateffektivitet
- Tilfredse brukere og innbyggere
- Forbedringsarbeid

Godt omdømme og
legitimitet

- Legitimitet og engasjement for
kommunen og lokaldemokratiet
- Attraktivitet, bosted og arbeidsgiver

Etterlevelse av lover
og regler

- Kvalitet og tilgang på tjenester
- Myndighetsmisbruk

Forutsetninger for betryggende kontroll

Risikovurdering

- Grunnlag for innretning av IK
- Grunnlag for tiltak og kontrollaktiviteter
- Strategisk nivå og operativt nivå

Formalisering

- Organisering, ansvar og roller
- Dokumentasjon, rutiner og prosedyrer
- Rapportering og aggregering

Kontrollaktiviteter

- Gjennom daglig og faglig virksomhet
- Planlagte, stikkprøver og faste
- Avvikshåndtering

Internkontrollens virkeområde

Sektorovergripende

- Virksomhetsstyring
- Felles og overordnede reglement
- Vedlikehold og etterlevelse

Tjenestespesifikk

- Internkontroll innenfor tjenester og virksomhetsområder
- Aggregering og rapportering

Støtteprosesser

- Internkontroll innenfor IKT, anskaffelser, økonomi, personal
- Aggregering og rapportering

Samlet modell for internkontroll

Etterlevelse av
lover og regler

Risikovurdering

Sektorovergripende

Formalisering

Tjenestespesifikk

Kontrollaktiviteter

Støtteprosesser

Godt omdømme og
legitimitet

Helhetlig styring og riktig utvikling

Kvalitet og effektivitet i tjenesteproduksjonen

administrativ

De viktigste råd for styrket internkontroll

nngå i daglig ledelse og integrert med virksomhetsstyring

- Internkontroll er en del av lederansvaret
- Forbedring og trygghet – ikke mistillit og kontroll
- Synliggjøring i årshjul og rapportering

Mer risikobasert internkontroll

- Hva kan gå galt?
- Hvilken risiko kan vi leve med?
- Hvilke kontrolltiltak har vi, og er de relevante?

Mer formalisering, særlig dokumentasjon

- Roller og ansvar
- Felles maler og metoder - harmonisert praksis, lav terskel, enkelt å dokumentere
- Rapportering

Etablert? Oppdatert? Etterlevet?	Status. Egenvurdering			Komme gule elle
Sektorovergripende reglementer?				
Delegering				
Risikobasert IK i virksomhetene?				
Rutiner og dokumentasjon?				

Rådmannens rolle

va er betryggende kontroll hos oss?

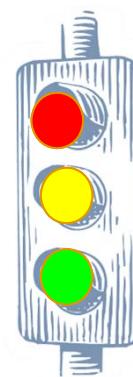
estemme seg – sette ambisjonsnivået og legge lista

ormidle – synlig og tydelig

ølge opp – tilrettelegge og etterspørre

a og hvordan innretter vi oss

dmannen skal føle og føre en betryggende kontroll

Rådmannens rolle

Oppsummering og informasjonsflyt

bygg videre på det som finnes fra før
rekvens og innhold
resentlighet og aggregering
olkevalgte!

Rådmannens rolle

På prent!

ektorovergripende reglement må på plass!

- Delegering
- Roller og ansvar
- Styring

avterskel og rask effekt:

- Felles maler
- Standardiserte metoder
- Strukturert lagring

kiær gjennom og start opp

Rådmannens rolle

emissgiver for utviklingsarbeidet?

jør det enkelt!

– Så er det enklere å formidle og følge opp...

et er ikke nødvendig med egne datasystem

– Klargjør først eget ambisjonsnivå – vurder deretter om det
er behov som må dekkes gjennom IKT-verktøy

først avklare hva som er god internkontroll

– Dernest etablere samspill med virksomhetsstyringen

pokus pokus?

communene gjør mye bra - ta utgangspunkt i det dere har og
et dere gjør!

Styrking av IK handler i stor grad om god forvaltingsskikk

Mye arbeid – men ikke nødvendigvis komplisert

Revisjonen er en støtte - faglig miljø og kompetanse

rådmannens engasjement er viktig

Bruk egne krefter!

Rådmannens rolle!

tusiasme, kulturbygging

ike bare hva som gjøres

ke viktig hvordan det gjøres

ngasjerte ledere

orankre og involvere

remsnakk

ode eksempler

for oppmerksomheten

The poster features a white header section with the KS logo (a blue square with a white stylized 'KS' and a small circle). Below this is a red section containing the title 'RÅDMANNENS INTERNKONTROLL' in white capital letters, followed by the subtitle 'Hvordan få orden i eget hus?'. At the bottom of the red section is a white line drawing of a person walking past several stylized buildings.

KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities